

Öz

Amaç: Çalışmanın amacı Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin pandemi sürecinde elektronik sağlık (e-sağlık) okuryazarlık düzeylerini ve sağlık bilgisi arama davranışlarını belirlemektir.

Yöntem: Araştırmada öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini ve pandemi sürecindeki kanıta dayalı bilgiyi edinme arayışlarına yönelik bilgiyi elde etmek için bir anket ve elektronik sağlık okuryazarlığını ölçmek için e-HEALS Türkçe versiyonu kullanılmıştır. Veri istatistiğinde tanımlayıcı ve kıkare analizleri yapılmıştır.

Bulgular: İngilizce ve Türkçe tıp programında öğrenim görmekte olan 1374 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Öğrencilerin %65,2'si sağlıkları hakkında karar verirken internetin yararlı, %86,7'si internette sağlık kaynaklarına erişebilmenin önemli olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin %66,5'i günde bir saat ve daha fazla pandemi ile ilgili yayınları takip etmektedir. Bu süreçte en sık (%50,8) sosyal medyayı takip amacı ile kullansalar da öğrencilerin %60,7'si sosyal medyaya güvenip güvenmeme konusunda emin olamadığını ifade etmektedir. Öğrencilerin e-sağlık okur yazarlık ortalaması $31,0 \pm 4,2$ olarak tespit edilmiş, klinik sınıftaki öğrencilerin prelinik sınıftakilere kıyasla e-sağlık okuryazarlığı puanlarının daha yüksek olduğu ($p < 0.001$) gözlenmiştir.

Sonuç: Tıp öğrencilerinin e-sağlık okuryazarlığı düzeyleri kabul edilebilir düzeyde olup; yıllar içerisinde artış göstermektedir. En yüksek ortalamanın altıncı sınıfta olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Okuryazarlığı, İnternet, Sosyal medya, Öğrenci, Tıp

Abstract

Aim: The aim of the study is to determine the electronic health literacy levels and health information-seeking behaviors of Ondokuz Mayıs University Faculty of Medicine students during the pandemic process.

Method: In the study, a questionnaire was used to obtain information about students' sociodemographic characteristics and their search for evidence-based information in the pandemic process, and the e-HEALS Turkish version was used to measure electronic health literacy. Descriptive and chi-square analyzes were made in data statistics.

Results: 1374 students studying in the English and Turkish medical program participated in the study. 65.2% of the students think that the internet is useful while making decisions about their health, and 86.7% think that it is important to have access to health resources on the internet. 66.5% of the students follow the publications about the pandemic for an hour or more a day. Although they most frequently (50.8%) use social media for the purpose of tracking, 60.7% of the students stated that they were not sure about whether they trust social media or not. The average e-health literacy of the students was found to be 31.0 ± 4.2 , and it was observed that the e-health literacy scores of the students in the clinical class were higher ($p < 0.001$) compared to the students in the preclinical class.

Conclusion: The e-health literacy levels of medical students are at an acceptable level; it increases over the years. It was found that the highest average was in the sixth grade.

Key Words: Health Literacy, İnternet, Social Media, Student, Medical

¹Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ABD (Orcid no: 0000-0002-0151-7461)

²Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı ABD (Orcid no: 0000-0001-3445-6789)

Giriş

Bilginin özgürce dolaşımını ve paylaşımını sağlayan sosyal medya kullanımının artması, sosyal medya okuryazarlığını önemli hale getirmiştir. Sosyal medya, geleneksel medya olarak adlandırılan televizyon, radyo, gazete yanı sıra e-posta, facebook, twitter, instagram, YouTube, Flickr, StumbleUpon gibi sosyal ağdaki bilgileri kapsamaktadır (1). Bu sosyal ağlardaki sağlık konuları ise özellikle pandemi sürecinde ivme kazanan en önemli paylaşımlardır.

Sağlık okuryazarlığı 'bireylerin kendi sağlıkları ile ilgili uygun kararları vermeleri için gerekli temel sağlık bilgi ve hizmetlerini alma, işleme ve anlama kapasitesine sahip olma derecesini' tanımlamaktadır (2). Elektronik sağlık okuryazarlığı (e-sağlık okuryazarlığı), medya, sağlık ve bilgi teknolojisi okuryazarlığının kesişim noktasında yer alan çok yönlü bir kavramdır (2).

E-sağlık okuryazarlığı kavramı, sağlık bilgilerini elektronik kaynaklardan aramak, bulmak, anlamak, değerlendirmek ve elde edilen sağlık bilgilerini, bir sağlık sorununun ele alınması ve/veya çözülmesi için uygulayabilme becerisi olarak tanımlanmaktadır (3). Bunların her biri kaliteli sağlık bilgilerini bulma ve değerlendirme kabiliyetine katkıda bulunur. Bunlardan birinin eksik olması e-sağlık okuryazarlığının yetersiz kalmasına ve kişilerin kaliteli e-sağlık kaynaklarına erişememesine neden olabilmektedir (4). E-sağlık okuryazarlığı düzeyi yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, internete erişilebilirlik ve gelir gibi faktörlere göre değişmektedir (5).

Bireylerin büyük çoğunluğu sağlık bilgilerini aramak için interneti kullanmaktadır (6). İnternette, erişime sahip olanlara yardımcı olmak için çok sayıda e-sağlık kaynağı bulunsa da internette bilgi bulma ve kullanma yeteneği önemli bir beceridir (6).

Geleceğin sağlık profesyonelleri olan tıp öğrencilerinin elektronik kaynaklardan sağlık bilgilerini bulmaları, anlamaları ve kullanmaları ve kazanımlarını bir sağlık sorununu ele almak veya çözmek için kullanmaları/uygulamalarına yansıtılmaları önemlidir (5). Bu nedenle öğrencilerin e-sağlık okuryazarlık düzeylerini geliştirmeleri ve bunun kazanımı/gelişimi için topluma liderlik etmeleri gerekmektedir.

E-sağlık okuryazarlığı ile ilgili çalışmalar üniversite bağlamında hemşirelik, eczacılık, diş hekimliği fakültesi öğrencilerini kapsamaktadır (5-10).

Tıp fakültesi öğrencilerinde yapılmış çalışmaya erişilememiştir. Ayrıca alan çalışmalarının çoğunluğunun gelişmiş ülkelerde yapıldığı da dikkati çekmektedir (6). Bu çalışma literatürdeki bu iki boşluk üzerine planlanmıştır. Araştırmanın bir diğer önemi öğrencilerin gerçek bağlamda nasıl bir kanıt arayışı içerisinde olduğunu ve bağımsız öğrenme süreçlerinde e-sağlık okuryazarlıklarını nasıl yürüttüklerini pandemi sürecinde görme şansı vermesidir.

Araştırma Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin pandemi sürecinde bilgiye ulaşmak için hangi platformları kullandıklarını, e-sağlık okur yazarlığı düzeylerini ve bu düzeylerin sınıf ve cinsiyet açısından farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymayı hedeflemektedir.

Yöntem

Çalışma tasarımı ve araçlar

Bu tanımlayıcı çalışmada elektronik ortamda tasarlanmış anket kullanılmıştır. Anketin iki bölümü bulunmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların sosyodemografik özellikleri ve pandemi sürecindeki kanıt dayalı bilgiyi edinme arayışlarına yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde katılımcıların e-sağlık okuryazarlık becerilerini Norman ve Skinner tarafından geliştirilen farklı popülasyonlarda geçerlik ve güvenilirliği kanıtlanmış E-HEALS ölçeği yer almaktadır (11).

Ölçeğin Türkçe kültürel geçerlilik güvenilirlik çalışması Gencer tarafından yapılmıştır (1). Türkçe ölçek orijinale benzer şekilde sekiz maddeli, beşli Likert tipte hazırlanmış olup, Cronbach alfa değeri 0,915 bulunmuştur. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 8, en yüksek puan ise 40'tır. Ölçekten alınan yüksek puan e-sağlık okuryazarlığının yüksek olduğunu göstermektedir.

Örneklem

Fakültedeki toplam öğrenci sayısı 2079 olup; tüm öğrencilerin çalışmaya katılması hedeflenmiştir.

Veri analizi

SPSS programı kullanılarak tanımlayıcı istatistikler elde edilmiş, sürekli değişkenler için ortalama \pm standart sapma; sınıflı ve sıralı veriler için sayı ve yüzdelik değerler, kategorik değişkenlerin analizi için kıkare testi kullanılmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Etik onay

Çalışma için etik onay Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından alınmıştır.

Bulgular

Katılımcıların sosyodemografik özellikleri

Çalışmaya 1374 (%66,0 yanıt oranı) tıp fakültesi öğrencisi katılmıştır. Katılımcıların 320 (%23,3)'si birinci, 297 (%21,6)'si ikinci, 255 (%18,5)'i üçüncü, 263 (%19,1)'ü dördüncü, 136 (%9,9)'sı beşinci ve 104 (%7,6)'ü altıncı sınıfta eğitimini sürdürmektedir. 639 (%46,5)'u erkek, 736 (%53,5)'sı ise kadındır. Yaş ortalaması $21,4 \pm 2,1$ 'dir.

Öğrencilerin internet kullanımı ile ilgili görüşleri

Öğrencilerin %65,2'si sağlıkları hakkında karar verirken internetin yararlı, %19,7'si yararsız olduğunu düşünmekte, %15,1'i fikrinin olmadığını belirtmektedir. Katılımcıların %86,7'si internette sağlık kaynaklarına erişebilmenin önemli olduğunu, %4,9'u önemli olmadığını, %8,4'ü ise fikri olmadığını belirtmektedir. Klinikteki öğrencilerin internette sağlık kaynaklarına erişebilmenin önemi hakkında prelinik öğrencilerine göre daha net fikirleri

bulunmaktadır ($p=0.048$).

İnternetin sağlık kararı vermeye faydası ve sağlık kaynaklarına erişiminin önemi ile ilgili öğrenci düşüncelerinin cinsiyet ve sınıflar arasındaki karşılaştırmasına Tablo 1'de yer verilmiştir.

COVID 19 pandemi bilgisi arama davranışları

Öğrencilerin %47,8'i 1-3 saat, %33,5'i 1 saatten az, %14,0'ı 3-6 saat arası, %4,8'i 6 saatten fazla pandemi ile ilgili yayınları takip etmektedirler. Bilgi ve gelişmeleri takip ettikleri platformların başında sosyal medya (%50,8) gelmektedir. Geleneksel medya olarak bilinen televizyon takipte ikinci sırada (%23,9) bulunmaktadır. Resmi sağlık kuruluşlarının internet sitelerini takip eden 191(%13,9) öğrenci bulunmaktadır. 55 öğrenci arkadaş ve ailelerinden bilgi aldığını söylemiştir. Öğrenciler resmi internet sayfaları arasında en sık ($n=888$) Sağlık Bakanlığı'nın sayfasını takip etmektedirler. Öğrencilerin pandemi ilgili internette sürekli takip ettikleri diğer platformlar arasında Worldmeter, Bundle, Pubmed, Lancet, Youtube, BMJ, Uptodate, Bir parça tuhaftık, HippocrApp, Medscape, Mahluklar, Evrim ağacı, Bundle bulunmaktadır.

'Bu süreçte sosyal medya (Facebook, Twitter, WhatsApp vb) üzerinden gelen bilgilere ne kadar güveniyorsunuz?' sorusuna öğrencilerin %60,7'i güvenip güvenmeme konusunda

Tablo 1: İnternetin sağlık kararı vermeye faydası ve sağlık kaynaklarına erişimin önemi ile ilgili öğrenci düşüncelerinin karşılaştırılması

İnternette sağlık kaynaklarına erişebilmenin önemi						
		Önemli (%)	Önemsiz (%)	Fikrim yok (%)	χ^2	p
Cinsiyet	Kadın	651(88,6)	30(4,1)	54(7,3)	5,029	0,081
	Erkek	540(84,5)	38(5,9)	61(9,6)		
	Toplam	1191(86,7)	68(4,9)	115(8,4)		
Sınıf	Prelinik	743(85,2)	44(5,0)	85(9,8)	6,059	0,048
	Klinik	448(89,2)	24(4,8)	30(6,0)		
	Toplam	1191(86,7)	68(4,9)	115(8,4)		
Sağlıkları hakkında karar verirken internetin yardımcı olma durumu						
		Yararlı (%)	Yararsız (%)	Fikrim yok (%)	χ^2	p
Cinsiyet	Kadın	486(66,1)	147(20,0)	102(13,9)	1,959	0,376
	Erkek	410(64,2)	123(19,2)	106(16,6)		
	Toplam	896(65,2)	270(19,7)	208(15,1)		
Sınıf	Prelinik	554(63,5)	176(20,2)	142(16,3)	3,448	0,178
	Klinik	342(68,1)	94(18,7)	66(13,2)		
	Toplam	896(65,2)	270(19,7)	208(15,1)		

Tablo 2: Öğrencilerin sosyal medya (Facebook, Twitter, WhatsApp vb) üzerinden gelen bilgilere güvenme durumunun cinsiyet ve sınıflara göre karşılaştırması

		Güveniyorum (%)	Güvenmiyorum (%)	Ne güveniyorum ne güvenmiyorum (%)	χ^2	p
Cinsiyet	Kadın	128(17,4)	136(18,5)	471(64,1)	9,576	0,008
	Erkek	119(18,6)	158(24,7)	362(56,7)		
	Toplam	247(18,0)	294(21,4)	833(60,6)		
Sınıf	Preklinik	159 (18,2)	170(19,5)	543(62,3)	5,188	0,075
	Klinik	44(16,7)	67(25,5)	152(57,8)		
	Toplam	203(17,9)	237(20,9)	695(61,2)		

emin olamadığını, %21,4'ü güvenmediğini, %18,0'sı güvendiğini ifade etmektedir. Kadınlar erkeklere göre sosyal medyaya güvenmede daha kararsız iken; kadınlar erkeklere göre daha fazla güvenmektedir. Sınıf ve cinsiyet açısından karşılaştırmaları Tablo 2'de sunulmuştur.

Sağlık okuryazarlık düzeyleri

Öğrencilerin e-sağlık okur yazarlık ortalaması $31,0 \pm 4,2$ olarak tespit edilmiş, Cronbach alfa bu çalışmada 0.892 olarak ölçülmüştür.

Elektronik sağlık okur yazarlık puanları kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlılık ($p=0.570$) göstermezken, klinik sınıftaki öğrencilerin preklinik sınıftakilere kıyasla e-sağlık okuryazarlığı puanlarının daha yüksek

olduğu ($p<0.001$) gözlenmiştir. Öğrencilerin demografik özellikleri ve E-HEALS skorları Tablo 3'te sunulmuştur.

Çalışmadaki en dikkat çekici bulgu e-sağlık okuryazarlığının yıllar içerisinde artış gösterdiği ve en yüksek ortalamanın altıncı sınıfta olduğudur (Tablo 4).

Her ne kadar ölçek puanlarında cinsiyet açısından farklılık bulunmasa da internette hangi sağlık kaynaklarının ulaşılabilir olduğunu bilme konusunda erkekler (%57,0) kadınlara (49,0) kıyasla daha net yanıt vermişler, emin olmayan kadın yüzdesi (%42,0) erkeklere (%32,4) göre daha yüksek bulunmuştur ($p=0,001$).

Tablo 3. Öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ve E-HEALS puanları (n=1374)

Sosyodemografik Özellikler	N	n(%)	E-HEALS	χ^2	p	
Cinsiyet	Female	1033	735 (53,5)	$30,9 \pm 4,1$ (8-40)	29,966	0,570
	Male	1046	639 (46,5)	$31,2 \pm 4,4$ (12-40)		
Dönem	Preklinik	1179	872 (63,5)	$30,7 \pm 4,2$ (8-40)	56,041	0,002
	Klinik	900	502 (36,5)	$31,6 \pm 4,3$ (8-40)		
Toplam	2079	1374	$31,0 \pm 4,2$ (8-40)			

Tablo 4. Sınıflara göre E-HEALS puanları (n=1374)

Sosyodemografik Özellikler	N	n(%)	E-HEALS	
Sınıf	1	499	320 (23,3)	$30,5 \pm 4,3$ (12-40)
	2	378	297 (21,6)	$30,9 \pm 4,1$ (12-40)
	3	302	255 (18,6)	$31,0 \pm 4,1$ (8-40)
	4	326	263 (19,1)	$30,9 \pm 4,8$ (8-40)
	5	293	136 (9,9)	$31,4 \pm 4,1$ (8-40)
	6	281	103 (7,5)	$32,3 \pm 4,1$ (8-40)

Tartışma

Elektronik sağlık okuryazarlığı ile ilgili çalışmalar erişkin, adölesan ve üniversite öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Eğitim, hemşirelik, eczacılık fakültelerinde öğrenim gören üniversite öğrencileri ile (5-10) yapılmış çalışmalar bulunmakla birlikte, tıp fakültesi öğrencileri ile yapılmış çok az sayıda çalışma mevcuttur. Üniversite öğrencileri ile yapılan çalışmalar e-sağlık okuryazarlığı ile sosyodemografik veriler, internet kullanımı, mobil uygulamalar ve sağlık okuryazarlığı arasındaki ilişkilere odaklanmaktadır (5-10). Bu çalışmada ise 1374 tıp fakültesi öğrencisinin e-sağlık okur yazarlık düzeyleri ve sağlık bilgisi arama davranışları konu edilmiştir. Çalışmanın bir diğer farklılığı araştırılan konunun pandemi süreci bağlamında araştırılmış olmasıdır. Bu şekilde gerçek yaşam /durumsal öğrenme sürecinde öğrenci algıları tespit edilmiştir.

Şengül'ün çalışmasında Sağlık Bilimleri Fakültesinin farklı bölümlerinde okuyan 229 öğrenci %39,7'si sağlıkları hakkında karar vermede internetin kendilerine yardımcı ve %55,1'i internette sağlık kaynaklarına erişebilmenin önemli olduğunu dile getirmişlerdir (10). British Columbia Üniversitesi'nde okumakta olan eczacılık fakültesi öğrencilerinin ise %77'sinin internette buldukları sağlık kaynaklarını değerlendirme becerilerine sahip oldukları ve sadece %53'ünün sağlık kararlarını vermek için internetten bilgi kullanma konusunda kendilerine güven duydukları bulunmuştur. Çoğu öğrenci, okulda teknoloji ile ilgili sınırlı eğitim aldıklarını ve programları boyunca daha fazla eğitim fırsatı istediklerini ve okulda öğrendiklerini uygulamalarına bağladıklarını belirtmiştir (8).

Bizim çalışmamızda ise öğrencilerin %65,2'si sağlıkları hakkında karar verirken internetin yararlı ve %86,7'si internette sağlık kaynaklarına erişebilmenin önemli olduğunu düşünmektedir. Klinikteki öğrenciler internette sağlık kaynaklarına erişebilmeyi önemli görmekte ve bu konuda daha net fikir yürütebilmektedir. Öğrencilerin çoğunluğu interneti pandemi sürecinde sıklıkla 1-3 saat kullanmışlardır. Her ne kadar sosyal medyaya güven konusunda kuşkuları olsa da bilgi

ve gelişmeleri internet aracılı platformlardan takip etmişlerdir.

Çalışmalarda sağlık fakültesi lisans öğrencilerinin e-sağlık okuryazarlığı düzeylerinin düşük olduğu ve yeteneklerini geliştirmeleri gerektiği bulunmuştur. Bu çalışmalarda üniversite öğrencilerinin kanıta dayalı literatürü elde etmedikleri ve sıklıkla düşük kanıt değerine sahip kaynakları kullandıkları gösterilmiştir (12-15).

Tıp öğrencilerinin e-sağlık okuryazarlığı toplam puan ortalamaları bu çalışmada $31,0 \pm 4,2$ düzeyinde ve diğer çalışmalarda üniversite öğrencilerine kıyasla yüksek olduğu görülmüştür. Bu oran Şengül'ün çalışmasındaki (10) Sağlık Bilimleri Fakültesindeki 229 öğrenci için $28,5 \pm 6,1$; Dasthi'nin çalışmasındaki (9) İran Tıp ve Sağlık Bilimlerinde okuyan 192 üniversite öğrencisi için $28,2 \pm 6,9$; Kuzey Batı Etiyopya Gondar Üniversitesi'ndeki 229 hemşirelik öğrencisi ile gerçekleştirilen Shiferaw'ın çalışmasında (6) $7,3 \pm 25,2$; Bozok Üniversitesi Eğitim Fakültesi (16) 310 son sınıf öğrencisi ile yapılan çalışmada $28,4 \pm 0,3$ bulunmuştur.

İslam ve arkadaşlarının Bangladeş'teki üniversite öğrencileri arasında yaptıkları çalışmada medeni durum, gelir gibi sosyodemografik değişkenler e-sağlık okuryazarlığının anlamlı yordayıcıları olarak bulunmamıştır (7). Bununla birlikte, cinsiyet ve elektronik cihazların ne ölçüde kullanıldığı sağlık bilgilerini arama davranışı üzerinde önemli ölçüde etken olarak görülmüştür (7).

Şengül'ün çalışmasında sınıflara ve bölümlere göre e-sağlık okuryazarlığı tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar ($p < 0,05$) bulunmuştur (10). Üstün ve arkadaşlarının çalışmasında da beşinci sınıf öğrencilerinin üçüncü sınıf öğrencilerine göre skorları yüksektir ($p < 0,001$) (5).

Holt ve arkadaşları hemşire lisans ve yüksek lisans öğrencileri ile yaptığı çalışmada sağlık okuryazarlığı ve e-sağlık okuryazarlığı arasında pozitif yönde ilişki olduğunu, lisans giriş düzeyindeki öğrencilerin yüksek lisans

öğrencilerine oranla e-sağlık okuryazarlıklarının düşük olduğunun altını çizmiştir. Erken dönemlerde de bu düzeyleri yükseltme stratejileri üzerine odaklanması gerektiğini dile getirmiştir (17).

Bizim çalışmamızda e-sağlık okuryazarlık puanları sınıf düzeyi arttıkça yükselmektedir ve en yüksek ortalama intörlere aittir. Sınıflar arasındaki fark beşinci ve altıncı sınıfta ilk üç sınıfa göre anlamlı farklılık göstermektedir.

E-HEALS skorları çalışmamızda kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlılık ($p=0,57$) göstermemişken, internette hangi sağlık kaynaklarının ulaşılabilir olduğunu bilme konusunda erkekler kadınlara kıyasla daha net yanıtlar vermişler, emin olmayan kız öğrenci sayısı erkeklere göre daha yüksek bulunmuştur. Üstün ve arkadaşlarının 229 farmakoloji öğrencisi ile yaptığı çalışmada mobil sağlık uygulaması kullananlar ve erkeklerin E-HEALS skorlarının mobil sağlık uygulaması kullanmayanlara ve kız öğrencilere göre yüksek olduğunu tespit etmiştir ($p<0.05$) (10). Dasthi'nin çalışmasında cinsiyet ($p<0.001$), bölüm ($p = 0.001$), eğitim düzeyi ($p<0.001$) ve sağlık durumu ($p=0.003$) ile aylık gelir ($p=0.03$) arasında anlamlı fark bulunmuştur. Benzer şekilde erkek öğrencilerin daha yüksek E-HEALS puanları saptanmıştır (9). Shiferaw'ın çalışmasında da benzer şekilde cinsiyet ve sınıf katılımcıların e-sağlık okuryazarlığı becerileri üzerinde etkili değişkenler olarak görülmüştür ($p<0.01$) (6).

Sonuç

Tıp öğrencileri e-sağlık okuryazarlığı konusunda kendilerini yeterli görmektedirler. İnternet kullanma becerileri gelişmiş, kanıta dayalı veri elde etme davranışları iyidir. Yıllar içerisinde sınıf kademesinin artması bu bulgunun göstergesi olarak yorumlanabilir. Tıp öğrencilerinin elektronik sağlık okuryazarlığı kabul edilebilir bir puan olarak yorumlansa da sürekli gelişimlerini destekleyecek fırsatlara ihtiyaç bulunmaktadır.

İletişim: Doç. Dr. Özlem Mıdık
E-Posta: dromidik@gmail.com

Kaynaklar

1. Gencer ZT. Norman ve Skinner'in E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeğinin kültürel uyarlaması için geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 2017; 1:131-45
2. Monkman, H ve Kushniruk AW. eHealth literacy issues, constructs, models, and methods for health information technology design and evaluation. Knowledge Management & E-Learning, 2015;7(4):541-9.
3. Norman CD & Skinner HA. eHealth Literacy: Essential skills for consumer health in a networked world. Journal of Medical Internet Research, 2006b 8(2).
4. Chesser A, Burke A, Reyes J ve Rohrberg T. Navigating the digital divide: A systematic review of eHealth literacy in underserved populations in the United States. Informatics for Health and Social Care, 2016;41(1):1-19.
5. Üstün G, Söylemez SL, Uçar N, Sancar M, Betül O. Assessment of The Pharmacy Students' E-Health Literacy and Mobile Health Application utilization. J Res Pharm. 2020;24(1):23-9.
6. Shiferaw KB, Mehari ET, Eshete T. E-Health literacy and internet use among undergraduate nursing students in a resource limited country: A cross-sectional study. Informatics in Medicine Unlocked 18 (2020) 100273
7. Islam M, Touray M, Yang H, Poly TN, Phung-Anh Nguyen P, Yu-Chuan (Jack) Li Y, Abdul SS. E-Health literacy and health information seeking behavior among university students in Bangladesh. MEDINFO 2017: Precision Healthcare through Informatics. 122-125.
8. Park JY, Min J. Exploring Canadian pharmacy students' e-health literacy: A mixed method study. Pharmacy Practice 2020 Jan- Mar;18(1):1747.
9. Dashti S, Peyman N, Tajfard M, Esmaeli H. E-Health literacy of medical and health sciences university students in Mashhad, Iran in 2016: A pilot study. Electronic Physician, 2017;9(3):3966-73.
10. Şengül H, Çınar F, Çapar H, Bulut A, Çakmak C. Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin e-sağlık okuryazarlığı düzeyleri ve internet kullanımına yönelik tutumları: Bir Vakıf Üniversitesi örneği: Journal of Social and Humanities Sciences Research. 2017;4(5):1277-87.
11. Norman CD, Skinner HA. eHEALS: The eHealth Literacy Scale. J Med Internet Res 2006;8(4):e27
12. Stelfefon M, Hanik B, Chaney JD, Tennant B.

- Analysis of e-health search perspectives among female college students in the health professions using Q methodology. *J Med Internet Res.* 2012;14(2):e60.
13. Ivanitskaya L, Boyle IO, Casey AM. Health information literacy and competencies of information age students: results from the interactive online Research Readiness Self-Assessment (RRSA). *J Med Internet Res.* 2006;8(2):e6.
 14. Hanik B, Stellefson M. E-Health literacy competencies among undergraduate health education students: A preliminary study. *Int Electron J Health Educ.* 2011;14:46-58.
 15. Hughes M, Civilcharran S, Maharaj MS. Uncovering Web search tactics in South African higher education. *S Afr J Inf Manag.* 2015;17(1):1-8.
 16. Göçer Ş, Balcı G, Öcal NÜ. Üniversite öğrencilerinde E-Sağlık Okuryazarlığının değerlendirilmesi: Yozgat Bozok Üniversitesi Örneği. 3. International 21. National Public Health Congress. 2019
 17. Adellund HK, Overgaard D, Engel VL and Kayser L. Health literacy, digital literacy and eHealth literacy in Danish nursing students at entry and graduate level: A cross sectional study. *BMC Nursing (2020) 19:22.*

Fotoğraf: Ali Cansu Bozacı, TTB-STED Fotoğraf Yarışması arşivinden